RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2022/99

av den 25 januari 2022

om ändring av genomförandebeslut (EU) 2020/1354 om beviljande av tillfälligt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 till Republiken Portugal för att minska risken för arbetslöshet i krissituationen till följd av covid-19-utbrottet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EU) 2020/672 av den 19 maj 2020 om inrättande av ett europeiskt instrument för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (SURE) till följd av covid-19-utbrottet ([1]), särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Efter en ansökan från Portugal av den 11 augusti 2020 beviljade rådet, genom genomförandebeslut (EU) 2020/1354 ([2]), Portugal ekonomiskt stöd i form av ett lån på högst 5 934 462 488 EUR och med en längsta genomsnittlig löptid på 15 år i syfte att komplettera Portugals nationella ansträngningar att hantera effekterna av covid-19-utbrottet och bemöta utbrottets socioekonomiska konsekvenser för arbetstagare och egenföretagare.

(2) Lånet skulle användas av Portugal för att finansiera system för korttidsarbete, liknande åtgärder och hälsorelaterade åtgärder enligt vad som avses i artikel 3 i genomförandebeslut (EU) 2020/1354.

(3) Covid-19-utbrottet har immobiliserat en stor del av arbetskraften i Portugal. Detta har lett till upprepade plötsliga och kraftiga ökningar av de offentliga utgifterna i Portugal för nya åtgärder som landet har infört, närmare bestämt det extraordinära stödsystemet för egenföretagare, arbetstagare utan tillgång till andra sociala skyddsmekanismer och personer i arbetsledande ställning vars inkomster har påverkats särskilt mycket av covid-19-pandemin, socialstödssystemet för konstnärer, författare, tekniker och andra personer som är verksamma inom konstnärliga yrken, samt nyanställningen av hälso- och sjukvårdspersonal och övertidsarbete inom den offentliga sjukvården för att hantera pandemirelaterade utmaningar.

(4) Covid-19-utbrottet och de extraordinära åtgärder som Portugal har vidtagit under 2020 och 2021 för att begränsa utbrottet och dess socioekonomiska och hälsorelaterade effekter påverkade, och påverkar fortfarande, landets offentliga finanser på ett dramatiskt sätt. Portugal hade i slutet av 2020 ett offentligt underskott på 5,8 % och en offentlig skuld på 135,2 % av BNP. Enligt kommissionens höstprognos 2021 beräknas Portugals offentliga underskott minska till 4,5 %, och den offentliga skulden till 128,1 %, av BNP år 2021, samtidigt som dess BNP beräknas öka med 4,5 % år 2021.

(5) Den 9 december 2021 ansökte Portugal om att unionen skulle utöka förteckningen över åtgärder för vilka ekonomiskt stöd redan hade beviljats genom genomförandebeslut (EU) 2020/1354 i syfte att ytterligare komplettera Portugals nationella ansträngningar under 2020 och 2021 för att hantera effekterna av covid-19-utbrottet och bemöta utbrottets socioekonomiska konsekvenser för arbetstagare och egenföretagare, särskilt de åtgärder som avses i skälen 6 och 7.

(6) Genom lag nr 75-B/2020 av den 31 december och efterföljande regeringsförordning nr 19-A/2021 av den 25 januari, som Portugal hänvisar till i sin ansökan av den 9 december 2021, infördes ett extraordinärt stödsystem för egenföretagare, arbetstagare utan tillgång till andra sociala skyddsmekanismer och personer i arbetsledande ställning vars inkomster har påverkats särskilt mycket av covid-19-pandemin. När det gäller egenföretagare innebär åtgärden ett bidrag som motsvarar två tredjedelar av förlorad månadsinkomst, mellan den genomsnittliga

([1]) EUT L 159, 20.5.2020, s. 1.

([2]) Rådets genomförandebeslut (EU) 2020/1354 av den 25 september 2020 om beviljande av tillfälligt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 till Republiken Portugal för att minska risken för arbetslöshet i krissituationen till följd av covid-19-utbrottet (EUT L 314, 29.9.2020, s. 49).

månadsinkomsten enligt den senaste kvartalsvisa resultaträkningen och den genomsnittliga månadsinkomsten 2019, upp till en övre gräns på 501,16 EUR. För att egenföretagare ska vara berättigade till stödet måste deras inkomst ha minskat med minst 40 % under perioden mars–december 2020 jämfört med 2019. När det gäller arbetstagare som inte har tillgång till andra sociala skyddsmekanismer innebär åtgärden följande: i) för anställda, ett bidrag som motsvarar skillnaden mellan det månatliga referensvärdet på 501,16 EUR och den genomsnittliga månadslönen per vuxen i respektive hushåll, eller ii) för egenföretagare, ett bidrag som motsvarar två tredjedelar av förlorad månadsinkomst, mellan den genomsnittliga månadsinkomsten enligt den senaste kvartalsvisa resultaträkningen och den genomsnittliga månadsinkomsten 2019, upp till en övre gräns på 501,16 EUR. När det gäller personer i arbetsledande ställning föreskrivs ett bidrag som motsvarar antingen deras genomsnittliga månadsinkomst, om denna understiger 1,5 gånger Portugals socialstödsindex (438,81 EUR år 2021), eller två tredjedelar av deras genomsnittliga månadsinkomst, om denna motsvarar eller är högre än det indexet. För att personer i arbetsledande ställning ska vara berättigade till stödet måste de tillfälligt ha upphört med sin verksamhet på grund av covid-19-pandemin eller ha förlorat minst 40 % av sina inkomster under den 30-dagarsperiod som föregår ansökan om stöd, jämfört med samma månad föregående år, eller med det månatliga genomsnittet under de två månader som föregår den perioden. I samtliga fall ska bidraget lägst uppgå till 50 EUR eller 50 % av den observerade månatliga inkomstförlusten om denna uppgick till mellan 50 % och 100 % av Portugals socialstödsindex, eller 219,40 EUR om inkomstförlusten överstiger det indexet.

(7) Genom bilagan till ministerrådets resolution nr 41/2020 av den 6 juni och efterföljande regeringsförordning nr 180/2020 av den 3 augusti och regeringsförordning nr 37-A/2021 av den 15 februari, som Portugal hänvisar till i sin ansökan av den 9 december 2021, införs ett socialstödssystem för konstnärer, författare, tekniker och andra personer som är verksamma inom konstnärliga yrken. Systemet föreskriver ett bidrag som motsvarar Portugals socialstödsindex (438,81 EUR).

(8) Portugal har även infört ett antal nya hälsorelaterade åtgärder för att hantera covid-19-utbrottet, särskilt de åtgärder som avses i skäl 9.

(9) Genom lagdekret nr 10-A/2020 av den 13 mars och efterföljande lagdekret nr 10-A/2021 av den 2 februari, som Portugal hänvisar till i sin ansökan av den 9 december 2021, möjliggjordes nyanställningar av vårdpersonal samt övertidsarbete inom den offentliga sjukvården för att hantera pandemirelaterade utmaningar. I synnerhet effektiviserades det administrativa förfarandet för anställning av visstidsanställda inom den offentliga sjukvården och ytterligare läkare och sjuksköterskor har anställts sedan början av covid-19-pandemin. De lagstadgade gränserna för övertidsarbete av offentliganställda inom den offentliga sjukvården upphävdes vidare tillfälligt, och för att hantera covid-19-pandemin infördes en möjlighet att vid behov organisera skiftarbete genom att specialistläkare och -sjuksköterskor jobbade extra.

(10) Portugal uppfyller de villkor för att få ansöka om ekonomiskt stöd som anges i artikel 3 i förordning (EU) 2020/672. Portugal har tillhandahållit kommissionen lämplig bevisning för att de faktiska och planerade offentliga utgifterna har ökat med 5 934 462 488 EUR sedan den 1 februari 2020 på grund av de nationella åtgärder som har vidtagits för att hantera de socioekonomiska effekterna av covid-19-utbrottet. Detta utgör en plötslig och kraftig ökning, eftersom den är kopplad till nya åtgärder med direkt anknytning till system för korttidsarbete och liknande åtgärder som omfattar en betydande andel av företagen och arbetskraften i Portugal.

(11) Kommissionen har i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) 2020/672 samrått med Portugal och kontrollerat den plötsliga och kraftiga ökningen av de faktiska och planerade offentliga utgifterna med direkt anknytning till system för korttidsarbete och liknande åtgärder samt till relevanta hälsorelaterade åtgärder med anledning av covid-19-utbrottet enligt vad som anges i ansökan av den 9 december 2021.

(12) De hälsorelaterade åtgärder som omfattas av Portugals ansökan, inbegripet de ytterligare hälsorelaterade åtgärder som avses i skäl 9, uppgår till 1 513 823 304 EUR.

(13) Det ekonomiska stöd som redan beviljats genom genomförandebeslut (EU) 2020/1354 bör därför även omfatta de nya åtgärder som Portugal har genomfört och som avses i skälen 6, 7 och 9.

(14) Detta beslut bör inte påverka resultatet av eventuella förfaranden som rör snedvridningar av den inre marknadens funktion som kan komma att inledas, särskilt enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget. Beslutet befriar inte medlemsstaterna från deras skyldighet att i enlighet med artikel 108 i fördraget till kommissionen anmäla potentiella statliga stödåtgärder.

(15) Portugal bör regelbundet informera kommissionen om genomförandet av de planerade offentliga utgifterna för att göra det möjligt för kommissionen att bedöma i vilken utsträckning Portugal har genomfört utgifterna.

(16) Beslutet att ge ekonomiskt stöd har fattats med beaktande av Portugals befintliga och förväntade behov, de ansökningar om ekonomiskt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 som andra medlemsstater redan lämnat in eller planerar att lämna in, samt med tillämpning av principerna om likabehandling, solidaritet, proportionalitet och insyn.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Genomförandebeslut (EU) 2020/1354 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 3 ska ersättas med följande:

”*Artikel 3*

Portugal får finansiera följande åtgärder:

a) Det stöd för att bevara anställningar genom tillfälliga permitteringar eller arbetstidsförkortningar som föreskrivs i artiklarna 298–308 i lag nr 7/2009 av den 12 februari.

b) Det nya och förenklade särskilda stöd för att bevara anställningar genom tillfälliga permitteringar eller arbetstidsförkortningar som föreskrivs i lagdekret nr 10-G/2020 av den 26 mars och artikel 2 i lagdekret nr 27-B/2020 av den 19 juni, ändrat genom artikel 142 i lag nr 75-B/2020 av den 31 december.

c) De särskilda yrkesutbildningsprogram för att bevara anställningar genom tillfälliga permitteringar eller arbetstidsförkortningar som föreskrivs i artikel 5.2 och artiklarna 7–9 i lagdekret nr 10-G/2020 av den 26 mars.

d) Det nya särskilda stöd till företag så att de kan återuppta sin verksamhet som föreskrivs i artikel 4.1–4.7 och 4.10–4.12 samt artikel 5 i lagdekret nr 27-B/2020 av den 19 juni och i artikel 14-A i lagdekret nr 46-A/2020 av den 30 juli, med tillägg genom artikel 4 i lagdekret nr 6-C/2021 av den 15 januari, och som anges i regeringsförordning nr 102-A/2021 av den 14 maj.

e) Det nya inkomststabiliseringstillägg för anställda som omfattas av antingen de stödsystem som avses i leden a, b eller c för att bevara anställningar genom tillfälliga permitteringar eller arbetstidsförkortningar som föreskrivs i artikel 3 i lagdekret nr 27-B/2020 av den 19 juni, ändrat genom lagdekret nr 58-A/2020 av den 14 augusti.

f) Det nya och progressiva särskilda stödet för att bevara anställningar genom tillfälliga arbetstidsförkortningar som föreskrivs i lagdekret nr 46-A/2020 av den 30 juli, ändrat genom artikel 142 i lag nr 75-B/2020 av den 31 december.

g) Det nya särskilda stöd till egenföretagare, informella arbetstagare och arbetande delägare som föreskrivs i artiklarna 26–28-A i lagdekret nr 10-A/2020 av den 13 mars, ändrat genom artikel 5 i lagdekret nr 20-C/2020 av den 7 maj, och artikel 325-G i lag nr 2/2020 av den 31 mars, med tillägg genom artikel 3 i lag nr 27-A/2020 av den 24 juli.

h) Det familjebidrag för anställda som inte kan arbeta på grund av att de måste ta hand om barn under tolv år eller andra anhöriga som föreskrivs i artikel 23 i lagdekret nr 10-A/2020 av den 13 mars.

i) Det särskilda stöd för att bevara läraranställningar när yrkesutbildningar ställs in som föreskrivs i regeringsförordning nr 3485-C/2020 av den 17 mars, regeringsförordning nr 4395/2020 av den 10 april och regeringsförordning nr 5897-B/2020 av den 28 maj.

j) De regionala sysselsättningsrelaterade åtgärder i den autonoma regionen Azorerna som föreskrivs i Azorernas regionala regerings resolution nr 97/2020 av den 8 april, Azorernas regionala regerings resolution nr 120/2020 av den 28 april, Azorernas regionala regerings resolution nr 128/2020 av den 5 maj, Azorernas regionala regerings resolution nr 129/2020 av den 5 maj, Azorernas regionala regerings resolution nr 195/2020 av den 15 juli, Azorernas regionala regerings resolution nr 196/2020 av den 15 juli och Azorernas regionala regerings resolution nr 200/2020 av den 17 juli.

k) De regionala sysselsättningsrelaterade åtgärder i den autonoma regionen Madeira som föreskrivs i Madeiras regionala regerings resolution nr 101/2020 av den 13 mars och förordning nr 133-B/2020 av vice presidenten i Madeiras regionala regering och det regionala sekretariatet för social inkludering och medborgarskap av den 22 april.

l) Det bidrag för anställda och egenföretagare som befinner sig i förebyggande isolering som föreskrivs i artikel 19 i lagdekret nr 10-A/2020 av den 13 mars och artikel 325-F i lag nr 2/2020 av den 31 mars, med tillägg genom artikel 3 i lag nr 27-A/2020 av den 24 juli.

m) Det sjukbidrag för personer som smittats av covid-19 som föreskrivs i regeringsförordning nr 2875-A/2020 av den 3 mars, artikel 20 i lagdekret nr 10-A/2020 av den 13 mars och artikel 325-F i lag nr 2/2020 av den 31 mars, med tillägg genom artikel 3 i lag nr 27-A/2020 av den 24 juli.

n) Inköp av personlig skyddsutrustning som ska användas på arbetsplatsen, särskilt på offentliga sjukhus enligt norm nr 012/2020 av den 6 maj, ändrad den 14 maj 2020, och i norm nr 013/2020 av den 10 juli, ändrad den 23 juni 2020, båda utfärdade av Portugals generaldirektorat för hälso- och sjukvård, samt fackministerier, kommuner och de autonoma regionerna Azorerna och Madeira i enlighet med artikel 3 i lagdekret nr 10-A/2020 av den 13 mars.

o) Den hygienkampanj inriktad på skolor som föreskrivs i artikel 9 i lagdekret nr 10-A/2020 av den 13 mars.

p) De covid-19-tester för patienter i sluten vård och personal på offentliga sjukhus, vårdhem och inom barnomsorgen som särskilt föreskrivs i norm nr 012/2020 av den 6 maj, ändrad den 14 maj 2020, och i norm nr 013/2020 av den 10 juli, ändrad den 23 juni 2020, båda utfärdade av Portugals generaldirektorat för hälsa.

q) Den nya särskilda ersättning till personal inom den offentliga sjukvården som deltar i bekämpningen av covid-19-utbrottet som föreskrivs i artikel 42-A i lag nr 2/2020 av den 31 mars, med tillägg genom artikel 3 i lag nr 27-A/2020 av den 24 juli och i artikel 291 i lag nr 75-B/2020 av den 31 december.

r) Det extraordinära stödsystem för egenföretagare, arbetstagare utan tillgång till andra sociala skyddsmekanismer och personer i arbetsledande ställning vars inkomster har påverkats särskilt mycket av covid-19-pandemin som föreskrivs i artikel 156 i lag nr 75-B/2020 av den 31 december, och med förbehåll för de villkor som anges i punkt 2 c–f i den lagen, såsom närmare anges i regeringsförordning nr 19-A/2021 av den 25 januari.

s) Det socialstödssystem för konstnärer, författare, tekniker och andra personer som är verksamma inom konstnärliga yrken som föreskrivs i punkt 2.5.1 i bilagan till ministerrådets resolution nr 41/2020 av den 6 juni och anges närmare i artiklarna 10–12 i regeringsförordning nr 180/2020 av den 3 augusti samt har förlängts genom artiklarna 5–7 i bilagan till regeringsförordning nr 37-A/2021 av den 15 februari.

t) Den nyanställning av vårdpersonal samt övertidsarbete inom den offentliga sjukvården för att hantera pandemirelaterade utmaningar som föreskrivs i artikel 6 i lagdekret nr 10-A/2020 av den 13 mars och artiklarna 4–8 i lagdekret nr 10-A/2021 av den 2 februari."

2. Artikel 4 ska ersättas med följande:

"*Artikel 4*

1. Portugal ska senast den 30 mars 2021 och därefter var sjätte månad informera kommissionen om genomförandet av de planerade offentliga utgifterna till dess att de är helt genomförda.

2. Om de åtgärder som avses i artikel 3 grundar sig på planerade offentliga utgifter och har blivit föremål för ett genomförandebeslut om ändring av det här beslutet ska Portugal inom sex månader efter dagen för antagandet av det genomförandebeslutet om ändring och därefter var sjätte månad informera kommissionen om genomförandet av de planerade offentliga utgifterna till dess att de är helt genomförda."

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Portugal.

Detta beslut får verkan samma dag som det delges adressaten.

Utfärdat i Bryssel den 25 januari 2022.

På rådets vägnar
C. BEAUNE
Ordförande